

Přijímací zkoušky z jazyka českého – čtyřleté studium 2007

Diktát

Hustý liják a dosud nejprudší vichřice shodily z nedalekého komína pýchu celého našeho okolí, čápí hnízdo se dvěma už většími mládřaty. Jedno čápě zmateně pobíhalo kolem spadlého hnízda, ale jeho sourozenec pohyboval poraněnými křídly jen stěží. Naštěstí jsme si vzpomněli na nedávnou novinovou zprávu o blízké Stanici ochránců přírody, kde pečují o osiřelá mládřata. Na daném telefonním čísle se po našem oznámení ozval ochotný hlas s nabídkou, že jsou sto pro čápy přijet. Naši odpověď, že mládřatům se dostane ošetření dřív, když je k nim dovezeme my sami, než kdybychom museli vysvětlovat, jak se k nám jede, přijali na Stanici s uspokojením. Čápi se prý uzdraví a vrátí k nám, nebo u nich zůstanou jako stálí pacienti. Milý hlas ještě přidal radu, že máme čápy umístit do papírových nebo jiných prodyšných krabic, a také nás pozval, abychom si Stanici prohlédli. Ta totiž letos slaví už 20. výročí své existence. A tak nás hřeje pocit, že jsme pro oba naše ztroskotance udělali všechno, co bylo v našich skromných silách.

Jazykový rozbor

Když paní Prošková přišla, viděla hned, že babička chybila proti panským obyčejům, a řekla matce, když paní odešly, aby takovým dámám chléb nedávala, že jsou zvyklé na jiné věci.

1. Napište **schéma** souvětí.
2. Vypište **věty hlavní** a určete **vztah** mezi nimi. Určete **druh souvětí**.
3. Vypište **věty vedlejší** a určete jejich **druh**.
4. **Zdůvodněte čárku** před *a*.
5. **Které** slovní druhy **chybějí** v souvětí?
6. Vypište **holý přísudek** z poslední věty. **Jak se** tento typ přísudku **nazývá**?
7. Utvořte **vidové dvojice**: *dávala* -
viděla -
8. Napište synonymum ke slovu *obyčej*.
9. Uveďte dvě slova příbuzná ke slovu *chléb*.
10. Od jakého **autora** a z které **knihy** je výše uvedené souvětí?
11. Ze souvětí **je patrné**, že:
  - a) Paní Prošková se chová jako dáma.
  - b) Babička urazila dámy.
  - c) Dámy nejsou zvyklé na prosté jídlo.
  - d) Všechny názory jsou možné.

Další úkoly

1. **Kterým větným členem** může být **infinitiv**? Svá tvrzení doložte **příklady**.
(minimálně 4 možnosti)

2. **Určete**, zda jsou následující věty **jednočlenné, nebo dvojčlenné**. Věty **jednočlenné** vhodně **změňte na dvojčlenné**.
  - a) Jaroslav se stal letcem.

  - b) Chlapci se stýskalo po kamarádech.

  - c) V hájovně pod lesem hoří.

3. Který z daných výrazů není sousloví?
  - a) živá voda
  - b) nové auto
  - c) mobilní telefon
  - d) komerční banka

4. Co všechno může **znamenat** slovo *lístek*?

5. Vyberte **jméno**, které může být **abstraktní i konkrétní**.
  - a) hrůza
  - b) uklouznutí
  - c) pracovitost
  - d) psaní

6. Najdi mezi příslovími **pranostiku**.
  - a) Nové koště dobře mete.
  - b) Ráno je moudřejší večera.
  - c) Horší jazyk falešníka nežli kopí protivníka.
  - d) Studený máj – v stodole ráj.